

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA ALMENYS UNA BATALLADA CADA SETMANA

ANTONI LÓPEZ, EDITOR

(Antiga casa I. López Bernagost)

Aquest número 10 cèntims per tot arreu

NUMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

REDACCIÓ I ADMINISTRA IÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
Telèfon núm. 18692.—BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1,50.—ESTRANGER, 2,50 pessetes

Confessió

Barcelona ha viscut quinze dies sota l'obsessió dominadora dels asos de la boxa Uzcudun i Carnera.

Els gestos, les paraules, les mirades, el que feien i el que pensaven; el passat i el futur dels dos boxadors a l'Estadi de Montjuic, ha estat registrat cada dia i amb una escrupolositat que "honra" la Premsa diària "barcelonina".

Adhuc sense voler-ho ni interessar-nos, ens hem hagut d'assabentar de coses fatigues dels boxadors que no ens feia cap mica ni gota de falta el saber-les.

Però l'actualitat mana. Ella s'imposa, i és inútil pretendre remuntar les aigües.

A més a més, no és mancat de certa lògica. Si no fos per ella, ¿com hauriem pogut escriure aquest article? Parlar mal de l'actualitat, i més en aquest cas, fóra cosa de desagrats. I, val a dir-ho, no en som. Si algun cop incorrem en aquest pecat, és contra la nostra voluntat.

L'actualitat mana que oblidem que fa una pila d'anys que vivim privats de garanties constitucionals, i ho oblidem. Ella vol que no ens donem compte del problema de manca de respecte que hi ha al nostre país per la persona individual i la col·lectiva, i no ens en donem compte. Disposa que siguem bons nois, que ho suportem tot, des de les prevaricacions dels representants del Poder fins a un nou augment en la contribució, o un atropell més, o un abús dels governants, o la suspensió d'un diari, o l'encasellat electoral en el Ministeri de la Governació, o que una simple manifestació sigui dissolta a trets, o que el fetus de la U. P., la U. M. N., vagi dient ximpleries per tot el país, o que un escriptor sigui expulsat d'Espanya, i nosaltres ho acceptem tot, ho tolerem tot, ho consentim tot, ho aguantem tot, tot ho oblidem, perquè així ho mana l'actualitat.

No ha dit ella, com exemple, que ara, amb motiu del combat Uzcudun-Carnera, Barcelona prenia categoria de ciutat universal?

Confessem que estàvem equivocats. Nosaltres creïem que Barcelona tenia categoria de ciutat universal per la seva indústria, pel seu comerç, per les seves inquietuds espirituals, per la vitalitat i el dinamisme que la caracteritzen, per la seva història, àdhuc per un llibre de lleis de mar que fou famós arreu del món al seu temps... Tot això, però, ara comprenem que era una illusió nostra.

Es ara, després del combat Uzcudun-Carnera, que Barcelona ha adquirit la categoria europea que li mancava.

Tot pot servir de lliçó en aquesta vida; fins els cops de puny.

ANGEL PESTAÑA

El cuiner republicà

—Aques allioli se m'ha negat; l'hauré de tornar a començar.

El galldindi republicà

Aquest any tothom es pensava que el gall que menjarem per Nadal fóra republicà.

Tantes fermances se'n donaven, que ja semblava que el pollastre de gorro frigi el teníem a la cassola.

No han perdut tots la confiança, i encara trobem correligionaris de bona fe que creuen que ara va de veres.

Sí, sí, ara va de veres. Hem avençat força camí de cara al gall dels nostres somnis.

Enganyariem tanmateix els nostres lectors si els dèiem que aquest any és l'any de gràcia, i que per Nadal treurem la grossa, ens tocarà la rifa.

No perdem les esperances per això. I, sobretot, no deixem de lluitar per assolir l'ideal que tant estimem.

Tot el que val, costa d'aconseguir. I quants més sacrificis fem per arribar a la meta que ens hem proposat, més gran serà la joia que el triomf haurà de proporcionar-nos.

El galldindi d'aquest any no portarà barretina o gorro frigi. Potser, però, el de l'any que ve no tingui sols vermella la cresta, ans tot ell sigui com una flama. Amén.

Aquest any, republicà o no, almenys que mengem gall.

I si pot ésser capó, encantats de la vida. Serà el símbol d'uns líders que els porten Mariana al llit i no es decideixen, no saben què fer amb aqueixa senyora.

Tristeses i misèries de la nostra història

Les declaracions del general Berenguer anunciant la possibilitat d'una dictadura, són un escarni vergonyós, intolerable, per Espanya i per Europa. És paradoxal el que està succeint al nostre país donant pas als segles sense una intervenció directa que pugui mostrar als governants la seva voluntat ferma canalitzada vers un ritme congruent deixondit de la comunitat revoltada. Les declaracions del general Berenguer inspirades pel fantasma secular que d'ençà de la Restauració ha anat pullulant dintre l'ànima col·lectiva, han atemptat la nostra dignitat, i damunt d'ella, el general hi passeja els esperons de vell militar, els mateixos esperons que trepitjaren la terra africana i ofegaren els clams de justícia de milers de soldats que es batien defensant les propietats d'una família que adés refermava la cobejança marroquí per implantar el domini colonial com a continuïtat de les atribucions imperialistes folrades damunt la Península.

On és el poble? On són aquells prohoms que un dia parlaren al poble frenètic a la plaça de braus de Madrid? Què se n'ha fet d'aquell pacte de Sant Sebastià, que semblava l'inici altruista i acollidor dels anhels més sublimes de la sobirania popular?... Avui, com sempre, hem d'acusar els partits polítics com els responsables del vilipèndi governatiu, que accepten la supervivència del virus egoista dintre els seus programes, que proclamen nicieses i falsedats, que abjuren la democràcia implícitament, que somouen ciutadans amb fins personals o de partit i àdhuc, si convé, desternen la ideologia i es consagren de fet a modalitats abruptes i visiblement recolzades en la tirania i a tots els maneigs més repulsius.

D'aquesta manera s'ha popularitzat el nom d'En Cambó, el nom de la Lliga, i cal dir-ho, el nom que representa un segle i mig d'història amb tots els desastres que en ella hi cap. Els partits, col·locats al marge de les aspiracions nacionals, s'han batut d'una manera grotesca i fatal per abastar el Poder i anar minant el corc que ells volien suprimir. Han obtingut la suprema distinció; però arribats a l'hora de perfilar lleis i construir nous retaules on descansar la Constitució, s'han vist ineptes, impotents, estèrils com si la naturalesa els hagués colpit tot d'una amb l'enclusa de la justícia. Aleshores s'ha desfermat un instint bestial: aquell governant ha pres les xurriaques, donant una marxa forçada a la sinia nacional. Mancant-li cultura li ha sobrat impudícia a bastament. Sobrant-li impudícia, semblarà l'epidèmia arreu de la Nació, si abans no ha vingut el desinfectant d'uns quants voluntaris que es prestin a coadjuvar a l'obstinada imposició del temps històric.

El general Berenguer no és de l'escola dels polítics, encara que la seva política personal tingui un destriament de ço que hem apuntat més amunt. El general Berenguer no ha copsat encara què es necessita per governar, admetent que reconegui la Nació com una comunitat d'individus civilitzats i degudament documentats, i no com una possessió de negres distribuïts en càbiles i famílies per donar més rendiment a l'Empresa que els té sota la seva protecció (!)

El general Berenguer, doncs, ens fa un

favor governant-nos. No ens haurem de cuidar de res. Acuradament, va distribuint l'encasellat, selecciona les actes i els diputats, i de passada compleix les lleis i les fa complir. Enguixant el Parlament, l'home no hi veu de cap ull. Somriu als periodistes, declara tranquil·litat absoluta a tot Espanya (amb les Balears, Canàries, Fernando Poo i Protectorat del Marroc), i deixa entrenar els guàrdies del tir damunt dels pits, dels fronts, dels cors ciutadans que pacíficament van declarant, deturant als homes de fe: "Sàpiguen els que ho han de saber-ho que Espanya no suportarà una altra dictadura i que aquest no és un poble de misèrables disposats a deixar-se governar sense lleis i sota els esperons pretorians".

JOAN VALLESPINÓS

I ara, què?

El balanç dels dos dies de vaga general fou tres morts, una vintena de ferits i unes quantes càrregues cada dia. En conjunt, trenta ciutadans morts i ferits per les ordres del general Despujol, que s'entossuï a veure delinqüents fins en els pobres que, fugint, foren apallissats bàrbarament pels súbdits de l'anomenat ordre públic.

Els periòdics n'han parlat a bastament; i no serem nosaltres qui aixequi el crit d'alerta. Com sempre, aquesta força que sols guarda l'esquena burgesa i fa mèrits manobrant a tort i a dret, ha estat la responsable de la sang vessada pels nostres carrers. No se'ns digui que obrava en defensa pròpia. Bé prou sabia el mateix senyor governador que un sol policia va ésser ferit pel poble i, els altres, incapaços de manejar una arma de foc, es feriren ells mateixos. L'ésser policia o guàrdia civil no vol pas dir estar renyit amb la por; i ells en poden tenir tanta o més que nosaltres. I, pertànyer a aquests cossos, tan benemèrits com es vulgui, també vol dir que s'ha d'ésser més conservador de la pell pròpia que de la dels altres. D'ací les càrregues, trets, desgràcies sense motiu justificat. Els polícies i la guàrdia civil, aquells dies anaven de bòlit. L'amabilitat del dilluns va canviar-se en follia l'endemà, i volem creure que no per compte propi, sino pels que cuiden de fer-los veure situacions anormals revolucionàries que tan sols són en el seu cervell esporuguit.

No sabem per què aquestes ganes de separar el poble de l'element guardador de l'ordre. Els qui manen tenen interès en aquest divorci, i volen que de totes passades el poble vegi assassins sota cada unitat de forma i males pinfes sota el vestit blau de l'obrer. Comença d'ésser hora que uns galons i un vestit més o menys llampant o funerari no faci por a la gent, ni el que el porta es cregui un déu. Contràriament, semblaria voler dir que acceptar el càrrec de guardador de l'ordre és sentar plaça de botxí, i quan hom es posa la "guerrera" d'autoritat oblidada que té consciència i honor propi i renega del seu mateix pare.

Es lamentable que una vaga pacífica com la que va desenrotllar-se als començaments, acabés tràgicament per culpa dels qui devien vetllar per l'ordre. Però no és tirant sobre dels que fugen, ni carregant com fera famolenta sobre dones i criatures com

s'imposa l'autoritat. Aquestes autoritats, aquests guàrdies, tenen llurs esposes i fills, i tot fa creure que no els seria gaire plaent veure que un altre guardador de l'ordre els matés, sota la capa d'una alteració de l'ordre públic...

I ara, què?—tornem a preguntar.

Els qui han empaitat el poble i han obert el cap d'algun pacífic ciutadà a cops de sabre; els qui armats amb una pistola o fusell homicida han tombat pobres escolanets en mig dels nostres carrers, estan contents? Deuen haver quedat molt satisfets; no?

No és així com es reprimeixen moviments ciutadans, senyors; no és així... Cal que els qui governen ho sàpiguen; i els que són manats, també. Perquè maleïda la gràcia que ens hauria de fer a tots plegats veure'ns retratats en una revista, amb un revòlver als dits i assassinant treballadors i persones l'honorabilitat dels quals és tan respectable com la dels de dalt...

DOMENEC DIUMENGE

L'escriptor Cèsar Falcón és expulsat d'Espanya

Els diaris del passat dijous publicaven aquesta nota:

"Ahir li fou comunicada a l'escriptor Cèsar Falcón l'ordre d'expulsió del territori espanyol, que haurà de complir dintre el termini de quaranta-vuit hores.

INTENCIONS

ELS QUE PROTESTEN I ELS QUE NO PROTESTEN

Gairebé tots els que escriuen en periòdics s'han ocupat, aquests dies, del combat Uzcudun-Carnera. El combat Uzcudun-Carnera ha estat ço més important per a gairebé tots els que escriuen en periòdics. Jo no li vint treure importància al combat aquest. Altrament, tampoc no podria fer-ho perquè no hi entenc. Tampoc, però, m'interessa entendre-hi. L'espectacle de dos homes que s'apunyeguen i s'omplen de sang em sembla un espectacle incivil, bàrbar i fastigós.

No, no; jo no vull parlar, com han fet els altres periodistes, del combat d'aquests dos professionals del cop de puny, un dels quals, segons el pobre Mussolini, és una mena de símbol de la Itàlia feixista.

Jo crec que als obrers se'ls ha de parlar de quelcom més important que dels combats de boxa. I avui em convé parlar d'uns fets que ja han passat, que ja no tenen actualitat —aquí la gent és fluïda de memòria; aquí s'oblida tot massa ràpidament i amb massa facilitat. I aquest oblit, llamentosament, no demostra en el poble més que crueltat, insensibilitat.

Heu-vos ací els fets que m'interessa recordar:

A Madrid, en una manifestació de dol, la policia mata tres o quatre obrers. A Alacant, la policia fereix—entre altres—un periodista que emparava una velleta.

A Madrid i a Alacant hom formula les elementals i justes protestes.

A Tenerife, sense els reglamentaris tocs d'atenció—segons informació d'"El Sol": núm. 4146, corresponent al dimecres 26 de novembre d'aquest any —, la policia i la guàrdia civil envesteix i dispara contra la multitud. De resultes d'aquesta envestida hi ha un mort i cinc ferits.

Tota la ciutat és un clam de protesta, d'indignació. Tota la ciutat es posa al costat del poble i contra l'autoritat. Hom redacta un manifest; un manifest enèrgic, vibrant. Aquest manifest no el signa un grupet, no el signen uns quants. No, no; aquest manifest—que té una importància terrible i és redactat amb digna virilitat—el signen Antoni Vandewalle, alcalde; Ferran Salazar, president de la Mancomunitat Provincial; Antoni Vivanco, president del Cabildo; Sanson, president de la Cambra Agrícola; Artur Ballesler, president de la Cambra Urbana; Adolf Bencomo, president del Círcol Mercantil; Andreu Arroyo, ex-diputat a Corts; Didac Gouigou, president de la Reial Acadèmia de Medicina; Martí Rodríguez Díaz Llanos, ex-diputat a Corts; Didac T. Gouigou, secretari del Col·legi de Metges; Rogeli García Talavera, vice-president de la Casa dels Obrers; Antoni Lara Zàrate, degà del

"El Sol", un dels periòdics més dignes d'Espanya, comenta així el fet:

"Las causas de esta extraordinaria medida no parecen ser otras que las campañas del semanario "Nosotros", dirigido por este escritor, suspendido también gubernativamente por un mes. Esta determinación excepcional se funda en que el señor Falcón es súbdito peruano; pero aparte del carácter dictatorial de la medida, es lo cierto que ningún escritor extranjero está impedido por la ley para dirigir periódicos de carácter político. El grupo que redacta "Nosotros" está constituido por españoles, y el propio Sr. Falcón es un español de adopción. Por otra parte, "Nosotros" es un periódico hispanoamericano, que trata los problemas de América y España con arreglo a un criterio ideológico universal.

No podemos admitir que las ideas que hasta ahora ha exhibido el Sr. Falcón le coloquen en la situación de indeseable, ni que signifiquen un peligro para la paz pública, única norma que hasta ahora se ha seguido para esta clase de expulsiones.

La libertad de Prensa que el Gobierno ha concedido a cambio de la supresión de la censura está desmintiéndose constantemente. La medida que ahora comentamos es de franca naturaleza dictatorial, y todos los que hacemos periódicos tenemos que repudiarla resueltamente.

Per la nostra banda, protestem enèrgicament de l'expulsió.

Collegi d'Advocats; Fausti Martín Alberto, pel Casino de Santa Cruz de Tenerife; Tomás Barrios León, obrer; Andreu Orozco, ex-alcalde de la capital; Joan Josep Cobos, president de la Federació Obrera; Rafael Hardison, president accidental de la Cambra de Comerç; Lluís Zamorano González, secretari del Sindicat de fabricants de tabacs; Adolf Feblés Mora, director de "La Gaceta de Tenerife"; Marcellí Albertos, pel grup de paletes; Josep Silvestre, tinent d'alcalde; Lluís Hernández, regidor; Pere Schwarz, ex-alcalde; Gonçal Cáceres, secretari del Círcol de Belles Arts; Francesc Trulló, pel Reial Club Tinerfeño; Eugeni Machado, Josep Izquierdo i Màxim Acea, regidors.

Pere Duque, tinent d'alcalde; Artur Escuder, regidor; Enric Alvarez, tinent d'alcalde; Joan Ramires, tinent d'alcalde; Elisau Garcia, regidor; Sebastià Ciera, tinent d'alcalde; Ramon Gil Roldán, president del Círcol de Belles Arts; Manuel González, president de la Joventut Republicana; Francesc González Curri, Julià Saenz, Francesc Garcia Miralles, Eulogi Reyes, Josep Ruiz de Arteaga, Tomàs de Armas, Maties Molina, Josep Regidor, Francesc R. Barrios, Emili Fernández Oliva, Octavi Hernández Ojizo, Sebastià Deniz, Francesc Garcia Pérez i Heliodor Rodríguez López, regidors; Artur Vergara, alcalde de La Laguna; Josep Cambreleng i Rafael Carrera, tinent d'alcalde de La Laguna.

Com veieu, hi són tots, a protestar: els obrers, els patrons, la clerecia, els artistes, la Premsa, l'Ajuntament, la Diputació.

Magnífic gest el d'aquest gran poble de Tenerife!

Aquí, a Barcelona, durant la vaga, no hi hagué cap moviment de revolta per part del poble. Però la policia i la guàrdia civil tacaren de sang, una vegada més, els carrers de la nostra ciutat, i deixaren quatre o cinc morts i no sé quants ferits.

Qui ha protestat? Ha protestat l'Ajuntament? Ha protestat la Diputació? Ha protestat l'Associació de la Premsa Diària? Ha protestat el Centre de Reporters? Ha protestat el Sindicat Professional de periodistes? Ha protestat l'Ateneu Barcelonès? Ha protestat el Círcol Artístic? Ha protestat la Cambra de la Propietat? Han protestat els círcols aristocràtics? Han protestat els centres polítics? Han protestat els centres obrers?

No ha protestat ningú!

No hi ha res que ens arrenqui de la nostra indiferència criminal i estúpida: ni l'arbitrarietat, ni l'atropell, ni l'escarni, ni els carrers tacats amb sang de gent del poble, ni el saber que unes mares s'han quedat sense fill.

Lluís CAPDEVILA

Correu de l'Estranger

DESPRESTIGI

Les declaracions del general Berenguer amenaçant amb una nova dictadura han produït a l'estranger un pessim efecte. El cas és tan insòlit, tan inversemblant, que tota l'opinió internacional, sense distinció de matisos, l'ha comentat amb estranyesa.

Un cap de govern no podia anar més enllà de declarar que la llei seria aplicada amb tot rigor. Però amenaçar amb mesures que cauen fora de l'imperi de les lleis, això no ho pot fer mai un govern que conserva una mica de serenitat i de bon sentit.

Sortir-se de les lleis o aplicar-les arbitràriament no és, certament, res de l'altre món entre els governants i autoritats d'Espanya. Recordin-se els procediments personalíssims del senyor Martínez Anido quan era governador de Barcelona. Lleis? Legalitat? Sí, sí. Les lleis se les feia ell. Així en creà de tan famoses com la llei de fugues. El que, però, mai no s'havia vist encara, és que un president del Consell de Ministres fes pública, admetent-la, una possibilitat d'aquest ordre.

Ni les vagues generals, ni els abusos de la força pública, ni l'administració més immoral, comprometen tant, als ulls de l'estranger, el nom d'una nació com una conducta tan irreflexiva. I més si tenim en compte que, al capdavall, el malestar del país és una conseqüència d'un règim de dictadura, que motivà una disbauxa general de set anys en els cabals de la nació.

Tota la política del general Berenguer ha consistit a guanyar temps. En el seti estira i arronça, no ha contentat a ningú. Ni a les dretes europees — de les infraeuropees, bugallistes o cambonistes, més val no parlar-ne — ni a les masses socialitzants. Davant de l'inconformisme de tot el país, el general Berenguer ha perdut la brúixola. D'ací les seves curioses, curiosíssimes declaracions.

Els ulls d'Europa afitoren amb evident interès el que s'esdevé entre els bastidors de la política madrilenya. S'han citat noms, s'han delatat maquinacions. L'origen del mal, però, és conegut: és el règim.

LA SITUACIÓ AL JAPÓ

ATEMPTAT de què ha estat víctima el president del consell de ministres japonès, suscita diverses reflexions sobre la situació interna del poderós imperi asiàtic.

Cal remarcar, en primer lloc, que l'agressor del senyor Hamaguchi ha realitzat el seu acte criminal sota l'impuls de la passió nacionalista. Més concretament, com a protesta per les conclusions de la conferència naval, que ell creia contràries als interessos, al prestigi i a la força del seu país.

Aquest estat d'esperit no és pas un fet isolat, sinó que és compartit per molts japonesos. La firma del tractat naval va deixar, en efecte, una viva agitació en totes les esferes nacionalistes del país.

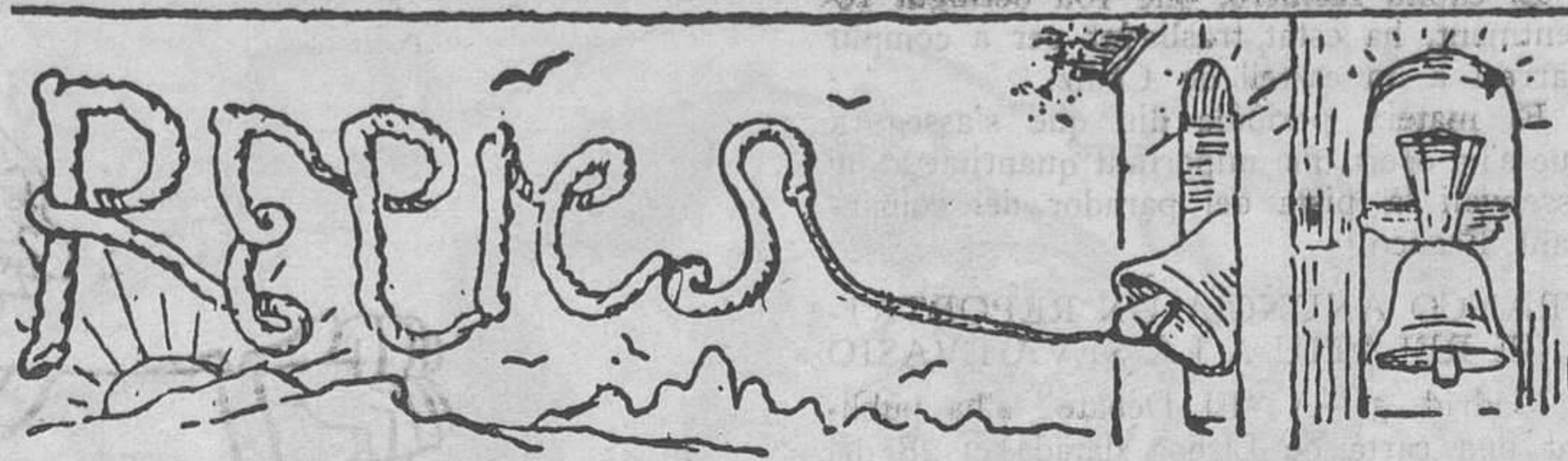
Aquest tractat motivà, a més a més, la dimissió de diversos almiralls japonesos i àdhuc d'un ministre de la guerra. I tot plegat fou a causa d'unes declaracions del govern en les quals es parlava d'un increment general en els armaments, en l'aviació especialment.

Amb tot, els nacionalistes han prosseguit la seva campanya. I és en aquesta atmosfera que un desequilibrat ha volgut assassinar el primer ministre... per amor de la seguretat!

Però l'opinió nacionalista no és tota l'opinió del país. Els socialistes, que veuen cada dia augmentar les seves forces, són, en canvi, partidaris d'una disminució, en gran escala, de les forces de guerra de llur país.

Però com el govern de Tokio ofega aquestes veus raonables, al Japó no es sent altra cosa que la cridoria nacionalista. Tanmateix, aquesta política repressiva augmenta encara la fermentació de les masses, que, gairebé en la seva totalitat, són francament revolucionàries.

El malestar és extraordinari, i es tradueix freqüentment en revoltes i esclats de còlera d'una àrea cada cop més extensa. El govern, fins ara, respon únicament augmentant la policia... Bella manera de solucionar els conflictes!

EL CLAU PER LA CABOTA

A Palma del Rio (Còrdova) el governador ha aconsellat als obrers que acceptessin un jornal de tres pessetes.

Per aquest camí, el governador de Còrdova potser aconseguirà pacificar els "esperits", però el que és els homes de carn i ossos...

Com volen que no hi hagi comunisme i anarquisme i dinamita arreu, amb jornals de tres pessetes?

LA CASA PEL TERRAT

Segons el general Berenguer, el general Mola s'ocupa de la reorganització del cos de policia i seguretat, que, diu ell, és necessari augmentar.

Ja caldrà que tots ens afanyem a treballar per a mantenir tanta gent.

I si encara no hi ha prou diners, que tanquin les escoles.

Així formarem l'Espanya gran...
¿No és veritat, senyor Cambó?

HISTORIA... D'IMPORTACIÓ

L'Acadèmia de la Història ha publicat, amb caràcter de "text únic", una "Historia de España" "para uso de las escuelas primarias".

Recordem que això dels textos únics és un dels avortaments més desgraciats del més pintoresc dels ministres de la Dictadura, del mai prou celebrat senyor Callejo.

Amb tot, el senyor Callejo no s'ho va treure del cap: va copiar-ho de la Itàlia feixista.

DEFINICIÓ

"En una societat—escriu Rousseau al "Contracte Social"—, l'expressió d'una voluntat pot ésser general o no ésser-ho. És dir, aquesta voluntat porta la veu sencera del poble o la veu d'una part. En el primer cas, la voluntat declarada és un acte de sobirania, i fa la llei.

Els misteris i les joies de la bibliografia

¿No heu preguntat mai, lectors estimats, quina mena de satisfacció poden sentir els amants dels llibres? Jo he tingut l'ocasió de parlar-ne llargament amb un amable bibliòfil que posseeix una llibreria atapeïda de volums que ell guarda com tresors. Ha tingut la deferència de parlar-me'n amb el cor obert.

Més encara: m'ha confiat el manuscrit que servirà d'introducció al seu catàleg quan creurà arribat el moment d'afrontar l'opinió pública.

He fullejat les seves pàgines inèdites, de les quals se'n desprèn un perfum exquisit.

Imagineu-vos aquest home cultivat furant en mig dels seus llibres, pels que té una cura paternal. Els contempla amb mirada fervorosa i els amanyaga amb mà pietosa. No contentant-se amb homenatges exteriors, s'empassa llur contingut per tal de no semblar-se per res a aquests maniàtics dels quals es mofava el gran novel·lista francès N'Alfonís Daudet, sobre la biblioteca dels quals es podria escriure: "Us extern". Ell viu en comunió amb els grans esperits del passat, els filòsofs, els historiadors, els dramaturgs. Es compenetrà d'ells, i quasi podríem dir que se n'impregna.

—¿Hi ha plaer més viu que el de veure's rodejat d'obres arreglades? ¿Hi ha sensació més delicada que la d'assaborir, a la taula servida per cada època, la menja espiritual preparada pels seus descendents? Que no diguin que importa poc l'edició, la bellesa de l'exemplar, la riquesa de l'enquadernació; que una reproducció moderna a baix preu és prou per poder llegir un bon escriptor. Es com si diguéssim que és indiferent tastar un guisat rar i escollit amb un plat de terrissa o amb un de porcelana fina i decorada, com també beure xampany de

En el segon cas, no és sinó un acte de magistratura: un decret, com a més".

ELS MOSSOS D'ESQUADRA

Durant la darrera vaga general, els individus d'aquest cos, dissolt i que no pinten res, custodiaven vehicles.

Ens podria aclarir el senyor Maluquer per què fan de "papu" els mateixos que ell va tenir l'encert de dissoldre?

QUE CORRI!

Tots hem de dir aquelles paraules de "El Sol": "Espanya no és un país de miserables disposats a deixar-se governar sense lleis i sota les "espuelas" pretorianes.

Les hem de dir i les hem de recordar. Perquè sembla que hi ha qui té ganes de fer la...eta.

NORMALITAT

A Madrid, com que no hi passa res, hi van arribant soldats.

N'hi ha tants, que gairebé no hi caben. Però no s'alarmin, perquè, segons el general Berenguer, cada any fan igual.

MES NORMALITAT

Ara no n'hi ha prou denunciant un diari i suspenent la seva publicació. Per curullar la normalitat, és empresonat el periodista autor de l'article.

Ens referim al recent cas de "Heraldo de Madrid".

ENS EQUIVOCAVEM

El govern està molt content de l'obra de pacificació del general Despujol a Barcelona. Nosaltres, que creïem el contrari, es veu que anàvem errats.

Es veu que per comprendre les obres bones no es pot ésser més que dictador.

marca amb una copa artística o amb un tupí.

Podem objectar:

—Però tots els col·leccionadors, sia la que sia llur especialitat preferida, si fa o no fa, senten el mateix goig, del qual no es cansen mai. El filatelista, per exemple...

Deixem que parli el bibliòfil:

—El segell de correu més rar té sols la dificultat que costa de trobar. No és ni artístic ni antic, i moltes vegades us ve a les mans maculat pel timbre de l'estafeta de correus, i és una afició massa a l'abast de tothom, puix són pocs els que, quan anaven a col·legi, no haguessin iniciat una col·lecció, per abandonar-la ben prompte. En canvi, els llibres ofereixen un interès poderós, i són, per altra part, relíquies precioses del nostre passat, monuments que marquen les etapes i el progrés en la literatura i en l'art.

La filatèlia, per apassionada i fluctuosa que sia, està ben lluny d'igualar, en qualitat, la triomfant bibliografia que s'eleva auriolada d'un incomparable prestigi intel·lectual.

Demés, ço que confereix una enorme superioritat al llibre és que amb ell no és possible el frau, el maquillatge, la falsificació. Es pot copiar la tela d'un mestre, imitar un vas etrusc, reconstruir un moble antic o una faiança d'una manera tan perfecta, que el més expert s'hi enganyaria.

El llibre està per damunt de totes aquestes trapelleries, ja que seria massa difícil reproduir paper, caràcters de lletra, gravats i àdhuc les faltes tipogràfiques.

La bibliografia, doncs, té tots els avantatges. Plaer dels ulls, plaer de l'esperit i seguretat completa des del punt de vista de l'autenticitat. Afegiu a això que el llibre car representa un capital a l'abric de les passions polítiques i de les convulsions socials; capital segur, menys subjecte a fluctuacions que una propietat o que les accions d'una companyia recercadora d'aigües.

VELL FAUNE

Retall de retall

Retallem de "La Publicitat", que ho retalla d'"Alava Republicana", el següent solt:

ELS SOUS DE LA CASA REIAL

"Alava Republicana" escriu: "Entre las desventajas de una monarquía respecto a una República figura la nómina de la familia real.

El sistema de gobierno monárquico es verdaderamente oneroso.

Nos vamos a referir exclusivamente a la monarquía española para no divagar demasiado.

No sabemos si habrá variado desde la primera dictadura hasta hoy el sueldo de las personas borbónicas que paga España, es decir, de menos a más.

Cuando Primo de Rivera asaltó el Poder, España pagaba a la casa real 25.800 pesetas diarias, o sea, 1.075 pesetas por hora.

Los sueldos anuales o consignaciones por persona eran los siguientes:

	Pesetas
Rey	7.000.000,—
Príncipe de Asturias	500.000,—
Reina consorte	450.000,—
Reina madre	250.000,—
Infanta Isabel	250.000,—
6 infantes, a 150.000	900.000,—
Infante don Gonzalo	65.416,62
Total	9.415.416,62

Para poder opinar sobre esa cifra y juzgar si es justa o exagerada, vamos a relacionarla con lo que perciben 3.766 familias.

Las personas reales afectadas por la lista civil ascienden a doce.

Las 3.766 familias, a razón de cinco personas por cada una, suponen 18.830 individuos.

El sueldo medio de una familia obrera es de 2.500 pesetas por año.

Multiplicando este sueldo por las 3.766 familias, tendremos un producto equivalente al sueldo de la familia real; es decir, que 12 personas ganan en un año tanto como 18.830.

Comprendemos que haya diferencias, como debe haberlas, en una República; pero no tan grandes y tan excesivas que la injusticia salte a la vista del más miope.

Estos datos son lo bastante elocuentes para que un español sensato se dé cuenta de lo cara que resulta a España la monarquía, que ni siquiera es de origen español.

En la República sólo cobraría un presidente genuinamente español, y no gravarían el erario ni su mujer, ni sus hijos, ni sus padres, ni ningún otro pariente, y la cantidad a aquél asignada sería sensiblemente menor que la que por su parte cobra el rey solo.

Con la diferencia entre la lista civil de la casa real y el sueldo de un presidente de República podrían construirse anualmente uno o dos pantanos importantes que fertilizasen las tierras yermas, convirtiéndolas en sostén de tantos desgraciados que tienen que emigrar a buscar en el extranjero el pan que les niega su patria.

Por patriotismo y por economía hay que abogar por la pronta desaparición de la monarquía española."

S'ha nmolestat els "legionarios"

Els trenta-dos "legionarios" de l'Albifana s'han molestat perquè l'Ateneu de Madrid vol donar a conèixer a l'estranger la bella manera que tenen de governar-nos a casa. I demanen al general Berenguer quatre bestieses que fan riure.

Som amics de resoldre les coses sempre dintre de casa. Però en el cas present, creiem ben encertada la idea dels ateneïstes madrilenys. No n'hi ha prou que a l'estranger sàpiguen com entenen la normalitat certs senyors. Cal que ho coneguin per la nostra mateixa boca; sense engruixir les notícies, ni contant "bulos". Que tota l'amargant veritat de la situació espanyola, portada pels antecessors d'aquests "legionarios" que ara protesten, sigui coneguda arreu i ens compadeixin...

Que el món sàpiga que, a la punta occidental d'Europa, hi ha un poble mesell.

Els de nova Cartago

En una crònica precedent ens referíem al boicot que a certs autors se'ls fa, i per a realitzar el qual hom recorre, en carència d'altre instrument més eficaç, al menys noble: el del buit sistemàtic. El silenci. La hipocresia, el nyeu-nyeu, l'àcid corrosiu de l'isolament.

Avui parlarem d'un altre mitjà, força emprat també, mes en altres circumstàncies, que mena a idèntica fita. L'Index, l'anatema. El sermó i el gest pudibund. Els crits d'un Rucabado qualsevol. La saviesa fari-saica.

Uns i altres, però, en amable entesa, com a representants espirituals i ètnics que són tots d'una nova Cartago.

No ens referim pas a ofensives, ja es comprèn, de caràcter personal, d'aquells en què el ressentiment privat o tot el més unes fírries de capelleta en són gairebé els únics mòbils. No; parlem de les que empenen la nova Cartago. Tots vostès els coneixen, els de nova Cartago, perquè són els que tot-hora han d'ensenyar l'orella. Són, ja no cal dir-ho, els que trobaren pornogràfica la novel·la "Fanny", com abans hi trobaren el "Tàntal" de Miquel Llor. Són els que pretenen "reivindicar" i fer-se seu Descartes, com els calvinistes temps ha ho asjajaren amb el malaurat Miquel Servet.

Els de nova Cartago, d'un temps ençà, criden, i criden més que mai. Es a dir, com a cridar, no criden, no; baladregen. El seu baladrejar és pregonament ridícul, d'un to ara jeremiàc, més tard apocalíptic...

Facin-se càrrec que la jeremiada o l'anatema etzivats contra un Blasco Ibàñez, posem per cas, són d'una migrada utilitat. Però és notori per ells que pot esdevenir altrament, si l'empren en un pla més reduït, dins el cercle mateix de la nostra vida intel·lectual; en l'estretesa d'ella, hi ha terreny abonat per tal que s'hi desenvolupin ufanosament les herbotes del prejudici, de l'atavisme, de la hipocresia, i moltes altres per l'estil.

I ara que diverses editorials catalanes s'han emprès la tasca d'incorporar a la llengua vernacle les obres mestres de la literatura estrangera, en voleu més de xibarrí! Valga'ns Sant Nin!... A mida que en el mercat apareixien els noms de Voltaire, de Diderot, de Constant, de Prévost, de Rousseau, de Dostoiewski, de Tolstoi, de Baudelaire, aquells elements indesitjables anaven "torciendo el gesto", els uns; i els altres, amb ben entès patriotisme, iniciaren una campanya pròpia de cretins, amb els mitjans de consuetud.

Hem de contrarestar-la, aquesta campanya? Sí, fóra insensat no fer-ho. Massa perills hem menyspreat amb actitud olímpica. Dissortadament, ja ho hem dit, el nostre ambient és encara massa propici a les alenades mefítiques d'un obscurantisme repugnant. No rebutgem la immunització ni l'antidot. Prevenim l'adversari: en l'atac o en la defensa, se'ns trobarà sempre al nostre lloc.

I en fi, amics: no ens avergonyim de dir-nos a nosaltres mateixos elements d'una nova, d'una lliure, d'una pagana, excelsament pagana, Atenes. Fem-nos-en dignes. Cal combatre, cal soterrar aquells de la nova Cartago, com deia l'admirable Pompeu Gener!

J. AYMA i MAYOL

L'afer Franco

I de Franco, què? Què se'n sap? On és? Heu-vos ací unes quantes noves relacions amb l'afer Franco:

DETENCIÓ DEL CUNYAT DE L'AVIADOR FRANCO

Madrid, 3.—Anit fou detingut per la policia el germà polític de l'aviador Franco, quan es disposava a entrar en la residència que té aquell en la Guindalera.

Fins ara s'ignora si el detingut està a disposició del jutge militar que entén en la causa per l'evasió de Franco de Presons Militars o ha quedat simplement a disposició del Director General de Seguretat.

UN ALTRE TINENT A LES PRESONS MILITARS

Madrid, 2.—Un periòdic diu que ahir fou detingut i ingressà a Presons Militars el tinent senyor García García. Sembla que és per causes polítiques.

El capità Romero, que fou detingut recentment, ha estat traslladat per a complir l'arrest a un castell de Càdiz.

El mateix periòdic diu que s'assegura que s'ha ofert una important quantitat a qui assenyali la pista del parador del comandant Franco.

FRANCO ANUNCIA UN REPORTATGE RELATIU A LA SEVA EVASIO

Madrid, 3.—A "El Debate" s'ha publicat una carta de Lisboa datada el 28 del mes passat, en la qual s'assegura que Franco es trobava en aquella època a Lisboa, i que en la Direcció de Policia de la capital portuguesa els constava la veracitat de tal notícia.

Per altra part, se sap que a les dotze d'aquest matí s'ha presentat a "Heraldo de Madrid" un senyor que ha lliurat una carta i ha desaparegut.

Aquesta carta s'assegura que és de puny i lletra de Franco, i en ella el famós aviador anuncia que remetrà un sensacional reportatge relatiu a la seva evasió de Presons Militars.

"Heraldo" publica aquesta nit la fotografia de la carta, i, a més, en reproduïx el text.

Un periodista engega un tret davant del general Berenguer

A les cinc vint de la tarda del passat dia 3, arribà a la Presidència del Consell el redactor d'"El Sol", senyor Joaquim Llizo, que acostumava a fer algunes vegades informació a la Presidència i es reuní amb el grup de periodistes que esperaven l'arribada dels ministres per al Consell.

Els periodistes observaren que el seu company es trobava molt excitat, i en preguntar-li què li passava, contestà que acabava de dimitir el càrrec de redactor d'"El Sol", que fins ara ocupava.

En arribar el President, va treure el senyor Llizo una pistola "Star" del calibre 6.35 i disparà un tret al sostre del portal de la Presidència.

El general Berenguer, amb gran serenitat, s'abalança sobre ell i li subjectà un braç, mentre que el germà del president, Lluís Berenguer, li subjectava l'altre.

En fer el tret el senyor Llizo va dir: "Ja està. He volgut fer una demostració enèrgica i incruenta de protesta contra el règim social que representa V. E.

Espurnes de la setmana

Ha passat un nou aniversari de la mort de Francesc Layret.

Nosaltres, en plena dictadura, honorarem la seva memòria amb un número extraordinari en el que quedà reflectida per la posteritat la vida, l'obra i la mort del gran home que fou Francesc Layret.

Plorem en ell una de les primeres víctimes d'aquella dictadura que s'anava preparant en aquells dies tèrbols en què ja existia en l'ambient el propòsit d'aquell cop d'Estat infamant i famós.

Les revolucions no es fan ben mesurades i ben dictaminades. Les revolucions també es fan amb un salt en lo inconegut.

Per provar, s'ha d'exposar.

No ens desanímim pas; però creiem que cal treballar amb més voluntat i convicció que fins ara.

Els recordem que vàrem estar més de sis anys sota la Dictadura d'un pobre home irresponsable, donjoanesc, sanxopansesc.

"Yo he aprendido a gobernar en el Casino de Jerez".

Primo de Rivera

Un poble és quelcom més que una terra experimental per a tota mena de lladronicis.

Que us heu cregut de bona fe que tota la vida estarem així? Que us creieu sincerament que sempre podreu parlar i escriure en català, sentir les sardanes que més

De Primo a Berenguer

—Es veu que aquesta medicina me l'havia preparat malament!

us plaguin, i onejar la bandera catalana? Esteu ben equivocats. Un altre dia tornarà a pujar un dictadoret, i us demostrarà que pot més ell que no pas la vostra convicció nacionalista.

Esser pacifistes no vol pas dir ésser bens de Pasqua.

Hi ha molta més virilitat en defensar una idea moral que no pas en iniciar un match de boxa.

Uzcludun se'n va endur 150.000 pessetes en mitja horeta de boxear. Vaja. Celebrem-ho. A Pompeu Fabra quaranta anys de treball no li han donat tant. Ha estat necessari que tot un poble es reunís per a poder deixar-li una rendeta.

Ja sabem que això no vol dir res. Però són signes dels temps.

Cal combatre tots aquells mals esperits que amb un escepticisme estúpid es proposen combatre la nostra fe en l'avenir.

Mentre hi hagi l'estat actual, hi haurà grans províncies sense treballar. La República durà la petita propietat que enriqueix i ennobleix.

No us espantin els salts en el buit. Més us deu espantar esperar amb resignació la nova dictadura que pot venir.

No més dictadors! Això és un crim!

Defenseu-vos contra una nova dictadura. Penseu que aquesta seria molt més terrible que no pas la passada.

A Madrid s'ha reunit la Premsa d'esquerra per a defensar-se. Ens sembla molt bé. No podem viure indefensos davant d'un Estat que ha organitzat la repressió, el terror, els empresonaments governatius, etc.

Cal fer quelcom més que deixar escrites unes paraules. Cal combatre durament als que volen que la Premsa sigui un cos sense vida.

Per si no se'n recorden, els preguem que no oblidin que el comte de Figols és diputat provincial i té la barra de parlar a les sessions.

No és cert que l'home més vell del món sigui un turc que té 156 anys. L'home més vell, i, per tant el més fòssil, és el comte de Figols, que va néixer a l'edat de pedra.

En Franco segueix el seu vol triomfant. Ens en alegrem molt.

El comte de Montseny és l'home més ric del món.

Es precis no oblidar els grans negocis de la Dictadura.

El període de lladronicis i bandolerisme que hem passat.

Els anys infamants de vergonya i de rebaixament moral que hem viscut.

Els temps miserables en què un home podia contra tot un poble revoltat.

Els mesos tristos en què no teníem llibertat i en què un home disposava de vides, honors, hisendes, etc.

J. C. S. — No està malament el vostre article, però ja n'hem parlat nosaltres.

Volney. — Estem plens d'original, i per aquest motiu no foren publicats. Ja sabeu que apreciem els vostres treballs, però les circumstàncies obliguen a prescindir dels espontanis quan els redactors omplenen el diari.

Zurita C. — Si volguéssim corregir-lo, tindríem més feina que vós fent-lo. No pot anar.

J. V. — Bé. Anirà.

Un català de Barcelona. — No va ni amb rodes.

Imp. "La Campana" i "L'Esquella", Om, 8.